

JPKOSKINEN

JOULUKUUN

julmat lahjat

Murhan vuosi

CRIME
TIME

Maailmanlaulu

Tomas

Riku

Taru

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

Antti

JP Koskinen

Joulukuun julmat lahjat

**CRIME
TIME**

*Kiitokset Suomen Kulttuurirahastolle, joka on tukenut
tämän kirjan kirjoittamista.*

© 2026 JP Koskinen
www.jpkoskinen.com
Kannen ulkoasu Marjaana Virta
Taitto Noora Ohvo

ISBN: 978-952-850-829-8

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@docendo.fi

Arosuon suku

Aarne Arosuo
s. 1933 k. 2022

Matilda Arosuo
os. Pennanen s. 1935 k. 2025

Lahja
Tulikoski
(os. Arosuo)
s. 1960
k. 1995

Johannes
Tulikoski
s. 1958
k. 2013

Kalevi
Arosuo
s. 1956

Carita
Arosuo
(os. Lindqvist)
s. 1957

Voitto
Arosuo
s. 1954
k. 1989

Johanna
Tulikoski
s. 1986

Juho
Tulikoski
s. 1988

Petteri
Arosuo
s. 1980

Liana
Arosuo
(os. Mäkinen)
s. 1981

Jorma
Arosuo
s. 1978

Anita
Arosuo
(os. Joki)
s. 1978

Marko
Arosuo
s. 1999

Sanni
Arosuo
s. 1998

Reijo
Arosuo
s. 1996

I luku: Joulukuu 1989

Kaksoiset olivat itkeneet koko aamupäivän ja äiti näytti väsyneeltä. Olin antanut veljilleni tuttia ainakin sata kertaa, mutta se ei auttanut kuin hetken. Jos sain toisen hiljaiseksi, toinen alkoi huutaa ja pian huusivat taas molemmat. Ehkä Arilla ja Jarilla oli maha kipeä, niin minullakin oli joskus. En pitänyt maidosta, mutten uskaltanut kertoa sitä kenellekään. Äiti sanoi, että kaikkea piti syödä ja isä sanoi, että olin jo iso tyttö. Nyt isä ei sanonut mitään, sillä hän oli poissa.

Olin kyllä huomannut, ettei äiti ollut ostanut jouluksi herkkuja. Emme olleet leiponeet edes piparkakkuja. Äidillä oli kiire, kun isää ei löytynyt mistään. Rahaa ei ollut ja joulu oli peruttu. Tai niin äiti ainakin sanoi. Isä oli minulle kesällä kuiskutellut, ettei raha loppuisi ja joulupukki toisi minulle paljon hienoja lahjoja. En ollut varma, kumpi oli oikeassa. Varmaankin äiti.

Meillä aikaisemminkin käyneet tädit saapuivat juuri silloin, kun äiti nukkui. Minä avasin oven ja päästin heidät sisälle. Toinen heistä oli Taija ja toinen Marjukka. Marjukka oli minun oikea tätini, hän asui Ruotsissa. Taija oli hänen kaverinsa. Molemmat olivat mukavia, he aina hymyilivät

minulle ja toivat jotakin. Nytkin sain pienen helmillä kirjailun kukkaron, jossa oli viisi markan rahaa.

– Laitas, Taija, liesituuletin päälle. Täällä haisee tupakka niin, ettei meinaa saada henkeä. Ja anna niille kiljukauloille tuttia tai maitoa, että hiljenevät hetkeksi.

– Minä olisin laittanut tuulettimen päälle ja lämmitänyt maitoa, mutta äiti on kieltänyt hääräämästä hellan luona, sanoin.

Marjukka kumartui puoleeni ja silitti hiuksiani.

– Äitisi on oikeassa, ei se ole sinun asiasi. Oletko jo pakannut tavarat?

– Olen minä. Minulla on kaksi kassia. Ne on tuossa naulakon alla, sanoin.

– Sehän on hyvä. Lomaillet meidän luona vähän aikaa, niin et joudu hoitamaan noita veljiäsi jatkuvasti. Vietetään kunnon joulua, eikös niin?

Se kuulosti hyvältä, mutta minua alkoi vähän itkettää.

– Entä jos iskä tulee jouluksi kotiin? kysyin.

Marjukka hymyili minulle. Hän oli vähän saman näköinen kuin äiti, mutta ei niin laiha.

– No sittenhän me tullaan takaisin pikavauhtia! Eihän tästä ole Tukholmaan matka eikä mikään.

Oloni parani hieman ja nyökkäsin. Taija oli käynyt herättämässä äidin. Äiti tallusteli eteiseen, haukotteli ja hieroi käsivarttaan, jossa oli pari mustelmaa.

– Piru kuinka ramasee. Sinappikoneet huutaa ja äijästä ei näy merkkiäkään, äiti sanoi.

– Otat nyt vaan itseäsi niskasta kiinni. Etkä polta täällä sisällä, koko kämppä lemuu kuin yömaja, Marjukka komensi.

– Joo, joo, joo. Pari hatsia puhaltelin ikkunasta ulos. Lemu tulee varmaan jostain muualta. Onkos kamat pakattu? äiti kysyi minulta.

Nyökkäsin. Olimme pakanneet ne yhdessä, mutta ehkä äiti ei vaan muistanut.

– Hyvä. Marjukka pitää sinusta huolta. Se on semmoinen supersisko, harjasi aina minunkin hiukseni, kun oltiin pieniä.

Taija tuli olohuoneesta ja pyyhki käsiään talouspaperiin.

– Onhan ne reippaita poikia. Molemmat osaavat pitää tuttipulloa ihan itse. Nälkä niillä taisi olla.

– Ei niillä mikään nälkä ollut, kunhan huutavat. Teidän pitää varmaan lähteä. Tänne tulee kohta sosiaalitantat kyyläämään. En jaksakaan selittää niille mitään.

Marjukka otti minua kädestä kiinni. Taija poimi kassit lattialta. Äiti kumartui puoleeni, puristi minua poskista ja antoi suukon otsaani.

– Ole kiltti tyttö. Nähdään pian.

Äidin silmiin nousi kyyneliä ja minuakin alkoi itkettää. Muistin, että isä oli aina sanonut minun olevan reippain kaikista. Nielaisin pari kertaa ja huiskutin äidille.

Vasta porraskäytävässä pari kyyneltä karkasi poskelleni, mutta onneksi Marjukka ei huomannut niitä. Hän oli sanonut, ettei Ruotsissa itkenyt kukaan, siellä vain hymyiltiin ja naurettiin.

II luku

Heli oli koristellut kampaamonsa ikkunan jouluvaloilla. Siniset, punaiset ja vihreät lamput vaikuttivat hiukan kulahtaneilta, mutta paremmalta ne näyttivät kuin Verkatehtaankujan tumma asvaltti. Onneksi kaupunkikin oli investoinut jouluvaloihin ja kuja näytti siedettävältä, vaikka päivät olivat lyhyitä, harmaita ja masentavia. Istuin Helin seurana Vaaralan värikorjaamossa ja kuuntelin kuinka sakset tanssivat illan viimeisen asiakkaan harmaissa hiuksissa. Selailin Apua, jossa joku julkkis paljasti elämänsä hirveimmät vastoinkäymiset. Ne vaikuttivat karkittajääneen kuusivuotiaan lapsen kitinöiltä, joten siirryin lukemaan sarjakuvasivua ja annoin ajatusteni harhailla.

Toimistolla päivystäminen oli muuttunut jollakin tavalla vastenmieliseksi. Arosuon poissaoloon oli vaikea tottua, varsinkin kun tiesin hänen terveysongelmansa. Tai tiesin ja tiesin, hänhän ei tietenkään puhunut niistä mitään. Olin sattumalta saanut selville, että hänellä oli jokin syöpä, jota hoidettiin Kanta-Hämeen keskussairaalassa. Jopa minä saatoin päätellä, että Arosuon vuosien mittaan paisunut kahvikammo saattoi johtua syövästä. Enoni oli kuitenkin niin

puupää, ettei hän suostunut puhumaan kanssani asiasta sanaakaan. Hän pyysi minua soittamaan vain, jos minulla oli kunnon rikostapaus, jossa tarvitsin hänen apuaan. Tyhjänpäiväistä lätinää hän ei kaivannut.

– Kiitos. Hyvää joulua, jos ei nähdä sitä ennen.

Helin asiakkaalleen lausumat lähtösanat havahduttivat minut ajatuksistani. Nakkasin Avun muoviseen lehtilaatikkoon nuhjuisten Seurojen ja Eevojen joukkoon.

– Onko synkän näköinen herra tulossa tuoliin? Täällä ei leikata kurkkua poikki eikä ranteita auki, ihan vain tiedoksi, Heli sanoi.

– Aika huono palvelu. No, kuten moni omakotitalon rakentamista suunnitteleva, minäkin taidan sitten päätyä hirteen, totesin.

– Tyhmä vitsi. Laitan paikat kuntoon niin voidaan mennä vaikka oluelle. Näytät olevan sen tarpeessa.

Annoin Helin kolistella rauhassa ja puin takin ylleni. Vilkaisin ikkunasta toimiston suuntaan ja huomasin, että olin jättänyt valot päälle. Joku saattoi kuvitella, että Juho Tulikoski ja Kalevi Arosuo ratkoivat yhdessä vaikeita rikostapauksia. Ehkä niin tapahtui jossakin toisessa ulottuvuudessa, mutta tässä maailmassa kaihdinten takana möllötti vain tyhjä toimisto.

Heli sulki Vaaralan värikorjaamon mutta jätti jouluvalot palamaan. Ne olivat harmaan illan ainoat väriäiskät. Lunta oli satanut pari kertaa mutta se oli sulanut pois nopeammin kuin keskivertopoliitikon vaalilupaukset.

– Minulla olisi toimiston jääkaapissa pari lonkeroa. Mitäs jos mennään sinne, en oikein jaksaisi istua missään kapakassa? ehdotin.

– Käyhän se. Eikös sinun pitänyt käydä läpi se Jokipaltion Ullalta saamasi paketti? Olet lykännyt sitä asiaa jatkuvasti, Heli muistutti.

– Totta. Ehkä käymme siis reippaina rekkain alle, tai ainakin tulta päin.

Jokipaltion Ulla oli kuollut helsinkiläisessä hoitokodissa sukunsa unohtamana. Ulla oli ollut Einari Manalkiven ja Jaakko ”Pulteri” Kivikallion sisko sekä Hannu Manalkiven täti, joten äitini kuolemaa selvittäessämme olimme Helin kanssa käyneet tapaamassa häntä. Ulla oli ilahtunut vierailuistamme ja yrittänyt hiukan jopa auttaa meitä. Se oli jalosti tehty, varsinkin kun otti huomioon, että enoni oli nakannut Ullan pojan Antero Jokipaltion sillalta alas pidätystilanteessa vuosikymmeniä sitten. Tapaus oli epäselvä, kuten enoni elämän käänteet yleensäkin, mutta luultavasti se liittyi äitini kuolemaan. Sen verran olin matematiikkaa opiskellut, että liiallisten yhteensattumien mekaniikka oli tuttu.

Avasin toimiston oven ja päästin Helin sisälle. Ullan lähettämää pakettia minun ei tarvinnut hakea yläkerran asunnostani, sillä olin raahannut sen jo toimistolle. Sen enempää en ollut asiaan jaksanut perehtyä, sillä olin sairastunut krooniseen laiskuuteen.

– Täällä on aika pölyistä. Imurointi ei olisi pahitteeksi, sillä nuhjuiset paikat tuskin houkuttelevat asiakkaita, Heli huomautti.

– Näissä etsivän hommissa jokin ikävä asia työntää asiakkaat luokseni, joten vetovoimaa ei tarvita. Otatko oluen vai lonkeron? Täällä on kumpaakin, totesin, kun kurkistin jääkaappiin.

– Olut käy kyllä, Heli huikkasi.

Kaivoin kaapista kaksi tölkkiä ja vein ne toimiston puolelle. En muistanut, että Arosuo olisi säilyttänyt jääkaapissa koskaan muuta kuin kahvimaitoa, mutta minä en ollut Arosuo. Konjakkipullo hänellä oli ollut jossakin arkistokaapin uumenissa, tosin en ollut nähnyt sitäkään vuosikausiin.

– Ole hyvä, sanoin ja ojensin Helille punaisen oluttölkkin.

Istuin Arosuon tuoliin ja nostin lattialla lojuvan paketin pöydälle. Se oli hiukan kenkälaatikkoa pienempi ja teipattu kasaan ruskealla teipillä.

– Oho! Mitä se Ulla on sinulle kuolinvuoteeltaan laittanut? Minä luulin, että hänellä oli jotain kirjeitä, joita Einarri oli hänelle lähettänyt Espanjaan. Etkö ole edes aukaissut tätä? Heli ihmetteli.

Hän katseli hiukan muhkuraista pakettia, jonka ympäri oli vedetty leveää pakkausteippiä enemmän kuin tarpeeksi.

– Tuohon kysymykseen ei varmasti tarvitse vastata. Suoraan sanottuna olen hiukan väsynyt kaikkeen. Sukuni on suuri mysteeri ja minusta tuntuu, että he kaikki huijaavat minua. Ehkä kukaan muu ei edes halua tietää, mitä äidilleni todella tapahtui, ei edes armas siskoni Johanna, sanoin.

– Voi surkeutta ja suuri kyynel. Aina löytyy joku kiva syy luovuttaa. Elämä on kovaa, ja jos sinä haluat selvittää äitisi mysteerin, se ei kuulu muille pisaran vertaa. Ennen kuin alamme käydä näitä lävitse, haluan tehdä yhden asian selväksi. Nyt mennään päätyyn saakka, eikä jätetä mitään langanpäitä roikkumaan. Jos Ullan perintö ei auta sinua selvittämään tätä sotkua, homma loppuu siihen, Heli sanoi.

– Se sopii minulle oikein hyvin. Suoraan sanottuna haluan purkaa sen makuuhuoneeni psykopaattiseinä ja liimata tilalle vaikka tarroja. Yksisarviset olisivat kivoja.

– Et liimaile yhtään mitään ennen kuin homma on paketoitu kunnolla. En halua, että palaat enää tähän mutakuoppaan rypemään itsesäälissä. Siihen tulee loppu. Käydään läpi nyt kaikki, mitä tiedetään tähän asti. Voi olla, että olen jo unohtanut jotakin, kun olet mällyttänyt tätä juttua niin kauan. Alahan papattaa, niin virkistän muistiani, Heli komensi.

Minun oli pakko totella, sillä Heli oli sentään vanha potkunyrkkeilyn Suomen mestari. Kerroin, kuinka toinen enoni Voitto Arosuo oli ollut töissä Kivikallion Jaakon rakennusliike Stonehead Oy:ssä Harri Rautasen työparina. Kaksikko oli mitä ilmeisimmin pyörittänyt 80-luvulla huumebisnestä, josta Kivikallio oli varmasti ollut tietoinen. Kauppaliike oli kaiketi loppunut Voitto-enon kuoltua hämärissä olosuhteissa. Stonehead oli saanut vedettyä välistä kaupungin urakoita, sillä Jaakon veli Einari Manalkivi oli toiminut kaupunginhallituksessa takapiruna ja ollut hyvää pataa niin kaupunginjohtajan kuin muidenkin merkkimiesten kanssa. Jaakko ”Pulteri” Kivikallio oli jossakin välissä haukannut liian suuren palan kakkua ja tukehunut siihen pyytämättä ja yllättäen. Stoneheadin johtoon oli astunut Jaakon poika Seppo, mutta naruista oli vedellyt hänen setänsä Einari, ja puljaaminen kaupungin urakoiden kanssa oli jatkunut.

Veljesten sisko Ulla Jokipaltio oli kyllästynyt mieheensä ja suvun suhmurointiin niin perusteellisesti, että oli paennut Espanjaan. Hän oli jättänyt oman firmansa, autoliike

Jokiauton, poikansa Antero Jokipaltion haltuun. Samaisesta autoliikkeestä oli äitini ja Voiton vaimo Carita saaneet uudet autot lahjaksi, luultavasti Einarin käskystä. Kuinka ollakaan, kun äitini oli löytänyt jotain hämärää Tiiriön ostoskeskuksen kaavoituksesta, hän oli joutunut auto-onnettomuuteen juuri saamallaan lahja-autolla. Kirsikkana kakun päällä oli sitten enää Antero Jokipaltion tapaturmainen kuolema pidätystilanteessa, kun Arosuo oli vahingossa pudottanut hänet sillalta Vanajaan. Siitä silloinen kaupunginjohtaja, Sepon serkku Hannu Manalkivi, oli tykännyt kyttyrää ja sukuviha oli valmis.

– On tuo kyllä saaga. Onko sinulla oikeasti jotain tietoa siitä, mitä hämärää äitisi oli löytänyt Tiiriön kaavoituksesta? Muistaakseni kerroit joskus, että siskosi löysi Arosuon paperista viitteitä siitä, että paikalla olisi ennen rakennustöiden aloitusta pitänyt tehdä arkeologisia kaivauksia, Heli sanoi.

– Kyllä. Johanna onnistui löytämään paperin, jonka Arosuo oli kaivanut arkistojen uumenista. Minulla on siitä kopio, joten asia on enemmän kuin selvä.

– Siskosi on tehokas nainen, Heli totesi.

– On, mutta hän on aina jossain muualla. Eikä se, että olen hänen rakas veljensä, estä häntä jallittamasta minua samalla tavalla kuin koko muukin suku.

– Ehkä olet vain suvun heikoin lenkki, Heli sanoi.

– Ehkä. Johannalla on niin hyvä itsetunto, että hän välillä nimittelee tätä Kivikallion sukua Sorakallioksi, sillä sorakeko sortuu kovaa kalliota helpommin.

Heli siemaisi oluttaan ja asetti tölkin laatikon viereen.

– Meidän pitää nyt Ullan paketin avulla naulata tämä oravannahka liiterin seinään niin, ettei se enää juokse edes

unissasi. Olipa tulos mikä tahansa, mälväys loppuu tähän, tajuatko?

– Lupaan sen pyhästi äitini haudan kautta, vannoin.

– Sen teet nyt kirjaimellisesti, Heli sanoi ja alkoi ratkoa saksilla sitkeää teippiä.

Muhkuraisen laatikon sisältä löytyi toinen laatikko, jonka kylkiä koristi tummat laikut. Ehkä Ulla oli säilyttänyt papereitaan kosteassa kaapissa, mikä tuntui hiukan oudolta ottaen huomioon, kuinka hienossa hoitokodissa hän oli viettänyt viimeiset vuotensa. Heli aukaisi pahasti kärsineen laatikon liepeet ja nosteli pöydälle nauhalla sidottuja kirjennippuja, ruusukantisen muistikirjan, pakan tarot-kortteja ja biljardista tutun kasipallon.

– Omituinen kattaus, Heli huomautti.

– Biljardipallon ymmärrän hyvin. Tosin Ullahan oli snookerin ystävä, mutta kasipallo on tyylikkäämpi koriste kuin pallo vailla numeroa. Ehkä hän toi tämän muistona Espanjasta, sillä kolhuista päätellen tällä pallolla on myös pelattu, sanoin.

Heli katseli tavaroita ja otti oudon turpeaksi ja käppyräsivuiseksi muuttuneen muistikirjan käteensä. Hän aukaisi sen varovasti ja kirosi.

– Jumaliste. Onko myös tuossa sisemmässä laatikossa sinun osoitetietosi?

Kääntelin laatikkoa hetken ja totesin, että Heli oli arvannut oikein.

– On siinä. Eri käsialalla kirjoitettu kuin tässä päällimmäisessä.

Heli käänsi muistikirjaa niin, että näin siitä yhden aukeaman. Tekstiä oli tuskin lainkaan, sillä muste oli huuh-

toutunut sivun reunoihin mustiksi aaltokuvioiksi.

– Posti on uittanut tätä pakettia jossakin ja se on pakattu uudestaan. Siksi se oli niin tukevasti teipattu, Heli sanoi.

Sydämeni jätti muutaman lyönnin väliin, kun poimin kirjenipun pöydältä. Kiskoin yhden kirjekuoren nauhan alta ja totesin veden suudelleen sitä niin intohimoisesti, että postimerkkikin oli irronnut. Otin ohuen kirjepaperin kuoresta ja huomasin, että arkkia oli kohdannut sama tuho. Joitakin sanoja oli jäljellä, mutta muutoin teksti oli käytännössä lukukelvotonta.

Nakkasin kirjeen pöydälle ja nojasin tuolissani taaksepäin. Otin lonkerotölkkinä, sihautin sen auki ja nostin sitä ilmaan.

– Malja paskalle onnelle. Se on sitten siinä.

Heli ei sanonut mitään. Hän alkoi tutkia kirjeitä tarkemmin ja lajitteli niitä kahteen kasaan.

– Eiköhän polteta koko roska, totesin.

– Kita kiinni. Katsotaan rauhassa, mikä on tilanne. Nykytekniikan avulla näistä voi saada vielä jotakin irti. Osassa on käytetty parempaa mustetta, joten niistä nyt ainakin voisi kaivaa lukukelpoisia sanoja.

Annoin Helin puuhastella rauhassa. Ihmisiä oli kahdenlaisia, niitä jotka osasivat luovuttaa ajoissa ja niitä, jotka itsepäisesti puski otsansa halki kiveä vasten.

III luku

Pääni oli vielä hiukan sekaisin edellisen illan pettymysten jäljiltä, joten en ollut ihan varma, näinkö näkyjä, kun toimiston ovi avautui. Asiakkaat olivat viime aikoina olleet harvassa, tai sitten he olivat kolkuttaneet ovea, kun olin ollut poissa. Nyt olin päättänyt olla paikalla ainakin aamupäivän, ja se tuotti heti tulosta.

Sisään astui suhteellisen kookas nainen, joka ei voinut olla minua paljoakaan vanhempi. Hänen mustat hiuksensa kurkistelivat keltaisen pipon alta ja sinisessä toppatakissa oli pulleudesta päätellen untuvia enemmän kuin etelään matkaavassa hanhiparvessa. Pieni käsilaukku näytti siltä, että sillä olisi saanut Nelipyörästä jonkun kivan vaihtoauton ja uudet tuulilasinyyhkijät kaupan päälle.

– Hyvää huomenta. En kai häirinyt? nainen kysyi kohteliaasti ovensuusta.

– Et toki. Käy peremmälle, sanoin ja nostin rähjäisen pahvilaatikon lattialle.

Ullan lahjoittaman kasipallon jätin pöydälle, sitä ei vesi sentään ollut pilannut.

– Olen Sarah Ekberg, tai Sari, näin suomalaisittain, nainen

sanoi hiukan pehmeällä aksentilla.

– Hauska tutustua. Minä olen Juho Tulikoski. Firman vanhempi osakas Kalevi Arosuo on jättäytynyt kohentelemaan terveyttään, joten hoidan hommia nykyään yksin.

Kättelimme pöydän yli ja Sari istui tuoliin minua vastapäätä. Hänen kasvoissaan oli tuttuja piirteitä mutta en keksinyt miksi. Ehkä hän oli malli tai TV-tähti, jonka kasvot olivat vilahdelleet iltapäivälehdissä.

– Minulla olisi hiukan omituinen juttu, enkä tiedä, onko mitään tehtävissä, Sari aloitti.

– Omituiset jutut ovat erikoisalaani, joten olet ehdottomasti oikeassa paikassa. Toki joskus voi käydä niin, että tiiviistä tutkinnasta huolimatta mitään ei saada selville. Sitten pitää vain arvioida, kuinka paljon asiaan kannattaa laittaa paukkuja, sanoin.

Sari nyökkäsi ja otti pipon päästään. Se oli merkki siitä, että hän aikoi hypätä altaan syvään päähän.

– Rahasta tämä tutkinta ei jää kiinni. Minulle on Ruotsissa oma pikku firma. Sekberg on luomani muotimerkki, olet saattanut kuullakin siitä. Asun tosiaan Tukholmassa, olen asunut siellä käytännössä koko ikäni, Sari sanoi.

– Muoti ei ole erikoisalaani, mutta olen ehkä nähnyt josakin Sekbergin tuotteita. Puhut aika hyvää suomea, joten sinulla on varmasti suomalaisia sukulaisia, arvuuttelin.

– Exakt. Ja siitä ne ongelmat kumpuavat. Lähdin selvittämään suomalaisia juuriani ja palkkasin siihen Ruotsissa henkilön. Se oli vähän outo juttu, sillä tämä privatdetektiv soitti itse minulle ja kysyi, tarvitsenko hänen palveluksiaan. Hänellä oli jotain tietoja isästäni. Hän tuli tänne kuukausi sitten ja lopputulos on tässä, Sari sanoi ja kaivoi kännykän laukustaan.

Rakennekynnet rapisivat, kun Sari skrollasi luuriaan. Hän löysi etsimänsä ja ojensi puhelimen minulle. Näytössä komeili pieni Expressenin uutinen, jossa kerrottiin Matias Janssonin kadonneen. Sen verran minäkin osasin ruotsia, että miestä ei ollut löytynyt ja hänen epäiltiin kuolleen.

– Etsitäänkö Matiasta myös täällä Suomessa? kysyin ja ojensin puhelimen takaisin Sarille.

– En tiedä. Minä en ole kertonut asiasta yhtään mitään Ruotsin enkä Suomen poliisille. Tuollainen julkisuus ei olisi hyväksi puulaakilleni. Työllistän yli 200 ihmistä, enkä halua heidän joutuvan vaikeuksiin takiani. Monilla on asuntolainaa ja elämä rullaa muutenkin hyvin minun firmani varassa. Tämä on privaatti juttu, eikä kuulu kenellekään muulle, Sari sanoi.

– Ymmärrän. Nykyään perätönkin somekohu voi tuhota maineen aika helposti. Suurta yleisöä ei kiinnosta totuus pisaran vertaa. Näyttävä närkästyminen minkä tahansa asian puolesta saa monet paperitiikerit heräämään eloon ja ryntäämään kertomaan mielipiteitään. Kun totuus joskus selviää, talo on jo palanut.

– Mikä talo? Sari ihmetteli.

– Se oli vertauskuva, täsmensin.

– Jassoo. Katsos, kielitaitoni on vähän ringrostig. Olet oikeassa, just noin se menee. Mutta minä haluaisin tietää, mitä Matiakselle tapahtui ja saiko hän jotain selville.

– Ikävä kyllä en tee keikkoja Ruotsiin, sanoin.

– Ei tarvitsekaan. Siellä on toinen mies kaivamassa juuria. Minä luulen, että Matias tuli Hämeenlinnaan. Hän on saattanut kadota täällä, Sari paljasti.

Heikko etiäinen kuiskutteli korvaani, että juttu olisi kannattanut jättää sikseen, mutta uteliaisuuteni heräsi.

– Kuulostaa mielenkiintoiselta. Voitko hiukan kertoa, mitä hänen piti täältä etsiä?

Sari sujautti puhelimen käsilaukkuunsa ja aukaisi toppatakiaan. Hän epäröi hetken aivan kuin olisi katunut päätöstään tulla luokseni, mutta voitti itsensä.

– Kuten sanoin, juttuni on omituinen. Terapeuttini sanoo, että minulla on lapsuuden trauma. Olen unohtanut asioita, tai niin minulle väitetään. En osaa sanoa, onko se totta, sillä muistan mitä muistan ja minulle se on totuus, Sari selitti.

– Tässä ammatissa olen huomannut, että ihmiset saattavat muistaa samat asiat aivan eri tavalla ilman traumaakin.

– Exakt. Minä kyllä tiesin, että äitini ei ole oikea äitini vaan tätini, sillä näin äitiä teininä muutaman kerran. Äitini ajautui huonoille teille ja kuoli viitisen vuotta sitten. Häntä en siis etsi, hän on tallessa hautausmaalla. Etsin isääni. Hän oli aina minulle mukava, sen muistan oikein hyvin. Sitten hän katosi ja muistan vain, että kaikki oli mörk. Muutin tätini luo ja jollakin tavalla lapsuuteni siihen saakka katosi päästäni. Muistan vain, että isä oli roligt. Silti kukaan ei puhunut hänestä sanaakaan, joten lopulta en viitsinyt edes kysellä, Sari sanoi ja pyyhkäisi vaivihkaa silmänurkkaansa.

Annoin hänen tasata hengitystään rauhassa, sillä minulla ei ollut mihinkään kiire. Tiesin oikein hyvin, miltä tuntui, kun rakas isä tai äiti katosi lapsen elämästä. Tyhjiyttä oli aina vaikea kuvata. Se oli olematon tai valtavan suuri yhtä aikaa, nieli kaiken tai ei päästänyt mitään sisälleen.

– Oletan rohkeasti, että Matias Jansson oli etsimässä isääsi?

– Kyllä. Olen asunut lapsena täällä Hämeenlinnassa, vaikka en muista siitä mitään. Melko varmasti isäni katosi täällä.

Joulukuun julmat lahjat

Juho Tulikoski selvittää ystävänsä Heli Vaaralan kanssa kadonneen miehen arvoitusta ja Arosuon sukusalaisuuksia, jotka näyttävät omituisella tavalla kietoutuvan yhteen. Sarah Ekberg saapuu Ruotsista vanhaan kotikaupunkiinsa ja haluaa selvittää kadonneen isänsä arvoituksen.

Menneisyys kietoutuu nykypäivään tavalla, joka käy Juholle ja Helille vaaralliseksi. Sarahin isän epäselvissä olosuhteissa tapahtuneeseen katoamiseen liittyy seikkoja, joita kaikki eivät halua päästää päivänvaloon. Juholle on pitkään epäselvää, mikä on totta ja mikä tarua, kuka on ystävä ja kuka vihollinen.

Samalla Juholle paljastuvat Arosuon sukutarinan synkät käänteet. Tilinteon hetkellä jokainen joutuu miettimään, kenen joukoissa seisoo. Joulukuun julmat lahjat huipentaa kiitetyn *Murhan vuosi* -sarjan tyylikkääseen päätökseen.

KI 84.2
ISBN 978-952-850-8298

